

Resultaten uit onderzoek naar de ervaringen van mensen die deel (willen) nemen aan herstelbemiddeling, uitgevoerd door het Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving

Respondenten zijn positief over hun ervaringen met het bemiddelingsproces, ongeacht hun rol (slachtoffer/nabestaande, dader/veroorzaker of naaste), de soort ingrijpende gebeurtenis waar ze betrokken bij waren, en de uitkomst van het bemiddelingsproces.

De positieve effecten die de respondenten noemen hangen samen met twee belangrijke begrippen binnen de victimologie, namelijk: *agency* en *communion*.

Duurzaam herstel

- Het onderzoek liep tussen 2022 en 2025
- Meetmomenten voor bemiddeling, net na bemiddeling, en 6 maanden na bemiddeling
- Positieve effecten houden op lange termijn aan
- Geen toename in negatieve emoties of effecten zoals secundaire victimisatie

Agency

een gevoel van regie

Respondenten kunnen regie nemen in het proces en krijgen beter inzicht in hun eigen gedachten, gevoelens en behoeften.

Het maatwerk dat Perspectief kan leveren speelt een belangrijke rol in de positieve waardering: het biedt ruimte voor respondenten om regie te voelen.

Communion

een gevoel van verbinding

Respondenten voelen zich gehoord door de bemiddelaar en de andere partij. Hun vertrouwen in de Nederlandse rechtsstaat lijkt ook positief beïnvloed te worden.

De begeleiding van de bemiddelaar helpt respondenten om steun en verbinding te vinden in hun sociale omgeving.

Kansen voor de toekomst

Iedere stap telt

Uit het onderzoek blijkt dat de verschillende stappen binnen het bemiddelingsproces allemaal belangrijk zijn voor het herstel van regie en verbinding. De waarde van herstelbemiddeling ligt niet uitsluitend in het daadwerkelijke contact met de andere partij. Meer bekendheid met dit gegeven kan de deelnamebereidheid vergroten.

Afronding

Sommige respondenten geven aan dat ze het lastig vonden dat het bemiddelingstraject stopt. Om hierop aan te sluiten, zal Perspectief verkennen wat het nog extra kan bieden bij de afronding van het traject.

De rol van naasten

De sociale omgeving van respondenten speelt een belangrijke rol. Perspectief zal blijven verkennen hoe dit binnen het aanbod verder kan worden ontwikkeld, zoals de huidige herstelcirkels.

De rol van de bemiddelaar

Respondenten benadrukken dat de bemiddelaar een belangrijke rol speelt in het ervaren van deze positieve effecten, doordat zij de handvatten en de ruimte bieden voor het herstel van hun gevoelens van agency en communion. Het oriënterende gesprek wordt op zichzelf al als positief ervaren, ook als er uiteindelijk geen bemiddeld contact plaatsvindt tussen partijen.

Wat als er geen bemiddeld contact plaatsvindt?

Ook dan voelen respondenten meer regie en verbinding. Het proces, de voorbereiding en het contact met de bemiddelaar zijn hierbij belangrijk. Er worden hierdoor geen effecten zoals secundaire victimisatie ervaren.

Is herstelbemiddeling niet emotioneel belastend?

Herstelbemiddeling wordt door respondenten als emotioneel belastend ervaren. Wel geven respondenten aan dat ze hierop voorbereid zijn, ze vinden dat het erbij hoort, en dat het nog altijd de moeite waard is om het traject aan te gaan.